NUORISOVALTUUSTON LAUSUNTO OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMASTA VUOSILLE 2026-2029

Me nuorisovaltuustossa kiitämme mahdollisuudesta kertoa näkemyksemme päätöksentekoon menevästä opiskeluhuoltosuunnitelmasta vuosille 2026-2029.

Opiskeluhuolto on meille nuorille yksi tärkeimmistä arjen lähipalveluista. Vietämme suuren osan arjestamme koulussa tai oppilaitoksessa, joten myös apua pitää saada sieltä helposti. On hyvä, että suunnitelmassa painotetaan ongelmien ehkäisemistä, lähellä olevia ja helposti saavutettavia palveluja, yhdenvertaisuutta sekä nuorten mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa.

Pidämme erittäin tärkeänä suunnitelman tavoitetta siitä, että opiskeluhuollon palvelut ovat tasavertaisia, laadukkaita, helposti saatavilla ja aidosti hyödyllisiä koko Keski-Suomessa. Avun saaminen ei saa riippua siitä, missä päin maakuntaa asumme. Myös pienten kuntien ja maakunnan reuna-alueiden nuorten pitää saada tarvitsemansa tuki.

Meille on erityisen tärkeää, että psykologeja, kuraattoreita, terveydenhoitajia ja lääkäreitä on riittävästi saatavilla. Suunnitelman mukaan keväällä 2026 kuraattoripalveluihin ja esi- ja perusopetuksen psykologipalveluihin pääsi lakisääteisessä ajassa. Toisen asteen psykologipalveluissa sen sijaan 10–20 prosenttia uusista asiakkuuksista ylitti lakisääteisen aikarajan. Meidän nuorten näkökulmasta tähän pitää kiinnittää erityistä huomiota: apua tarvitsevan nuoren on päästävä tuen piiriin ajoissa.

On hyvä, että nuorten mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa näkyy suunnitelmassa monessa kohdassa. Alueellisessa opiskeluhuollon yhteistyöryhmässä on neljä opiskelijaedustajaa, jotka hyvinvointialueen nuorisovaltuusto nimeää. Olisimme silti halunneet päästä kommentoimaan suunnitelmaa jo aiemmin.

Kouluterveyskyselyn mukaan nuorten ahdistus- ja masennusoireet sekä neuropsykiatriset haasteet ovat lisääntyneet. Siksi mielenterveyden tukemisen pitää näkyä opiskeluhuollon arjessa konkreettisina tekoina. Meille on tärkeää, että apua saa jo silloin, kun itse huomaa, ettei kaikki ole hyvin. Ei vasta sitten, kun ongelmat ovat kasvaneet suuremmiksi.